

8 Ιανουαρίου 2018

Υπόμνημα της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Ομοσπονδιών Συνδέσμων Γονέων Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης για την Ειδική Εκπαίδευση

Στην Κύπρο ισχύει από το 2001 ο «Περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμος» (Ν. 113(I)/1999). Σύμφωνα με το νόμο αυτό, η ένταξη των παιδιών με αναπηρία στο γενικό σχολείο αποτελεί την επίσημη πολιτική του κράτους και συνδυάζει φοίτηση στη γενική τάξη και εξατομικευμένη παροχή ειδικής εκπαίδευσης σε ειδικές τάξεις ή σε ειδικές μονάδες. Παράλληλα, εξακολουθεί να υπάρχει η επιλογή της φοίτησης σε ειδικό σχολείο.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι γονείς έχουν τα ακόλουθα δικαιώματα: • Χρειάζεται να δώσουν τη συγκατάθεσή τους για να αρχίσει η διαδικασία αξιολόγησης. • Έχουν δικαίωμα να παρίστανται κάθε φορά που αξιολογείται το παιδί τους. (π.χ. αρχική αξιολόγηση και επαναξιολόγηση) • Έχουν δικαίωμα να προσκομίζουν στοιχεία καθ' όλη τη διαδικασία αξιολόγησης. • Έχουν το δικαίωμα ένστασης στην απόφαση της Επαρχιακής Επιτροπής. • Έχουν δικαίωμα να παρίστανται στη συζήτηση του Ατομικού Προγράμματος Εκπαίδευσης.

Η Συνομοσπονδία μας έχει διενεργήσει παγκύπρια έρευνα μεταξύ των συνδέσμων γονέων και έχει καταγράψει τα προβλήματα που υπάρχουν σχετικά με τη Νομοθεσία, τους Κανονισμούς, τις Εγκυκλίους αλλά και με τις Ειδικές Μονάδες.

Διαπιστώσεις: Η Νομοθεσία η οποία εφαρμόζεται από το 2001 είναι αναχρονιστική και χρήζει άμεσης αλλαγής και εκσυγχρονισμού. Υπάρχουν αρκετά προβλήματα στις διαδικασίες αλλά και στην εφαρμογή των υφιστάμενων κανονισμών, με αποτέλεσμα να υπάρχουν αρνητικές επιπτώσεις στα παιδιά. Οι διαδικασίες για τη νέα πρόταση, η ψήφιση και η εφαρμογή της να γίνουν εντός του 2018.

Εισηγήσεις και θέσεις της Συνομοσπονδίας: Δημιουργία Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (καινούριας εκπαιδευτικής βαθμίδας) όπως Α' Βάθμιας, Β' Βάθμιας κτλ η οποία θα υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού.

Ο εκσυγχρονισμός της Ειδικής Εκπαίδευσης πρέπει να εστιαστεί σε τέσσερις πυλώνες:

- Νέα πρόταση για εκσυγχρονισμό της Νομοθεσίας.
- Σχολικοί Συνοδοί: Να καθοριστούν προσόντα πρόσληψης ανάλογα με τις ανάγκες των παιδιών. Να αλλάξει η διαδικασία πρόσληψης και να υπάρχει έλεγχος από τη νέα Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στην εφαρμογή των νέων διαδικασιών. Οι νέες διαδικασίες να ενσωματωθούν στη νέα νομοθεσία.
- Κτιριακές εγκαταστάσεις/ ειδικός εξοπλισμός: Να διενεργηθεί έρευνα σε όλες τις κτιριακές εγκαταστάσεις των ειδικών μονάδων και τάξεων και όπου υπάρχουν προβλήματα να καθοριστεί πρόγραμμα αναβάθμισης τους. Να εξοπλιστούν πλήρως όλες οι ειδικές μονάδες με ειδικό

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ
ΓΟΝΕΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ιφιγενείας 73, 2003 Στρόβολος, Λευκωσία

ΤΗΛ.22466022 - ΦΑΞ.22466005

psygondim@cytanet.com.cy

εξοπλισμό. • Η Υποστηρικτική τεχνολογία κρίνεται ως πολύ σημαντική αφού θα επιτρέψει στο μαθητή με αναπηρία να έχει πρόσβαση στην επικοινωνία και στην εκπαίδευση.

Πιο κάτω αναφέρονται με λεπτομέρεια οι εισηγήσεις μας:

1. Αλλαγή των διαδικασιών αξιολόγησης των παιδιών έτσι ώστε η παρέμβαση να γίνεται άμεσα. Για να γίνει αυτό θα πρέπει να υπάρχει διαθέσιμο κονδύλι αποκλειστικά για τη Λειτουργία Ειδικού Κέντρου Διάγνωσης και τη στελέχωση του με Επιστημονικό και Διοικητικό Προσωπικό ειδικούς παιδαγωγούς, λογοθεραπευτές, φυσιοθεραπευτές, εργοθεραπευτές, ψυχολόγους και επιστήμονες των νέων τεχνολογιών και εναλλακτικής επικοινωνίας. Το Κέντρο αυτό θα είναι υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

2. Στην παρούσα φάση, κάποιες από αυτές τις ιδιότητες όπως για παράδειγμα οι εργοθεραπευτές δεν εργοδοτούνται από το κράτος. Αυτό προϋποθέτει ότι τα άτομα αυτά θα εργοδοτηθούν από το κράτος και από τον υφιστάμενο κατάλογο διοριστέων. Άρα θα παρέχεται στήριξη στα παιδιά σε σχολικό χρόνο. Το γεγονός ότι κάποιες ιδιότητες δε διορίζονται στα δημόσια σχολεία, έχει μεγάλες οικονομικές επιπτώσεις στους γονείς, οι οποίοι αναγκάζονται να αποταθούν στον ιδιωτικό τομέα είτε για διάγνωση είτε για συγκεκριμένη αγωγή που χρειάζονται τα παιδιά τους. Τα ποσά που ζητούνται στον ιδιωτικό τομέα ανά ώρα είναι υπέρογκα.

3. Πρόσληψη ατόμων όλων των ιδιοτήτων, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η εξατομικευμένη στήριξη των παιδιών σε ατομικό επίπεδο χωρίς να χάνεται πολύτιμος χρόνος. Μέχρι σήμερα, δε δίνεται στήριξη σε ατομικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει σημαντική βελτίωση στην ανάπτυξη των παιδιών. Αντί αυτού, δημιουργούνται ομάδες των 3-4 παιδιών ανά 40λεπτο. Όταν οι ανάγκες των παιδιών διαφέρουν, δεν μπορεί η/ο ειδική παιδαγωγός/λογοθεραπευτής να σχεδιάσει δραστηριότητες για τον κάθε ένα ξεχωριστά.

4. Με την έγκαιρη αξιολόγηση, θα γίνεται έγκαιρη έκδοση επιστημονικών συμπερασμάτων, δημιουργία προσωπικών δεδομένων και εξατομικευμένων στόχων για κάθε παιδί σε συνεργασία με τους γονείς, με στόχο τη βελτίωση της οποιασδήποτε δυσκολίας υπάρχει (λόγου, κίνησης κτλ.) και την ομαλή ενσωμάτωσή τους στο ενιαίο εκπαιδευτικό σύστημα.

5. Η λειτουργία του Κέντρου, θα βοηθήσει στη διαδικασία ελέγχου σε τακτά χρονικά διαστήματα των προσωπικών δεδομένων των παιδιών με στόχο να ελέγχονται εάν οι προσωπικοί ατομικοί στόχοι έχουν επιτευχθεί. Παράλληλα, θα δίνει τη δυνατότητα στους γονείς να συμμετέχουν στη διαδικασία (parent-teacher conferences). Η τακτή αναθεώρηση των προσωπικών δεδομένων των παιδιών θα βοηθήσει ακόμη και στην επικοινωνία των εκπαιδευτικών γενικής τάξης με τους ειδικούς εκπαιδευτικούς των σχολικών μονάδων.

6. Προσφορά Επιμορφωτικών Προγραμμάτων σε συνεργασία τόσο με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο όσο και με άλλους φορείς για όλους τους εκπαιδευτικούς και συνοδούς στις

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ
ΓΟΝΕΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ιφιγενείας 73, 2003 Στρόβολος, Λευκωσία

ΤΗΛ.22466022 - ΦΑΞ.22466005

pasygondim@cytanet.com.cy

εκπαιδευτικές σχολικές μονάδες στις οποίες φοιτούν παιδιά ΑμεΑ. Τα Επιμορφωτικά Προγράμματα να γίνονται σε μακροπρόθεσμη βάση, σε απογευματινό χρόνο, και να σχεδιάζονται με βάση την Έρευνα Δράσης. Θα δημιουργείται στην ουσία μια εκπαιδευτική κοινότητα η οποία θα αποτελείται από τους εκπαιδευτικούς (ειδικούς παιδαγωγούς, λογοθεραπευτές, εργοθεραπευτές κτλ), τους ειδικούς επιστήμονες (ακαδημαϊκούς) και τα παιδιά. Στις πρώτες συναντήσεις των επιμορφωτικών προγραμμάτων θα παρουσιάζονται σε θεωρητικό επίπεδο τα θέματα προς διερεύνηση και στη συνέχεια θα σχεδιάζεται ένα πρόγραμμα δράσης και θα υλοποιείται από τους εκπαιδευτικούς.

Σε τακτά χρονικά διαστήματα (ανά 2-3 βδομάδες), θα γίνονται συναντήσεις όπου οι εκπαιδευτικοί θα παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της υλοποίησης του σχεδίου και θα αναλύονται σε συνεργασία με τους ειδικούς επιστήμονες, με σκοπό το σχεδιασμό της επόμενης δράσης. Το κόστος της υλοποίησης των προγραμμάτων θα καλύπτεται από το ΥΠΠ. Δημιουργώντας την εκπαιδευτική κοινότητα, οι εκπαιδευτικοί θα γνωρίζουν ότι θα υπάρξει στήριξη καθ' όλη τη διάρκεια της αγωγής που θα γίνεται στα παιδιά και έτσι τα αποτελέσματα θα είναι πολύ καλύτερα. Τα τρίωρα επιμορφωτικά προγράμματα που γίνονται κάθε χρόνο από το ΥΠΠ δεν είναι ικανοποιητικά για τους εκπαιδευτικούς. Ο κάθε εκπαιδευτικός να δεσμεύεται να λαμβάνει μέρος σε ένα τουλάχιστον πρόγραμμα Έρευνας Δράσης.

7. Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η οποία θα έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα για τους γενικούς εκπαιδευτικούς μόνο, με πληροφορίες και απαντήσεις σε ερωτήματα που θα τους βοηθούν στην παραπομπή των περιστατικών που αντιμετωπίζουν στους ειδικούς εκπαιδευτικούς. Παράλληλα, μπορεί να αναρτώνται ανώνυμα μελέτες περίπτωσης που δε θα σκιαγραφούν τα παιδιά αλλά θα βοηθούν τους εκπαιδευτικούς στην αναγνώριση των ζητημάτων που αφορούν τα παιδιά.

8. Διαφοροποίηση των **δραστηριοτήτων**, για να μπορούν να ανταποκρίνονται και οι μαθητές με αναπηρίες και/ή εκπαιδευτικές ανάγκες, από τους ειδικούς παιδαγωγούς σε συνεργασία με την/τον εκπαιδευτικό της τάξης. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η διδακτέα ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας παραμένει ο ίδιος και δε θα αλλάξει.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μορφάκης Σολομωνίδης
Πρόεδρος

Χρίστος Ανδρέου
Γραμματέας